

Становище

за реабилитационен труд на конкурс за редовен доцент по направление 8.2. Изобразително изкуство „Арттерапия”, „Арттерапевтична практика” и „История и теория на арттерапията”, за нуждите на катедра „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини” към НХА, представен като **Монография: „Арттерапия. Теоретични и практически измерения”, София: ИК Тип-топ прес, 2018. 200 с. ISBN 978-954-723-212-9.**

на Вяра Колчова Границка от проф. Божидар Стоянов Бояджиев, р-л на Ателие № 5, катедра "Живопис", ФИИ, НХА

В реабилитационния си труд „Арттерапия. Теоретични и практически измерения” Вяра Границка изхожда от причините за психологическите състояния на индивида в съвремеността "в отговор на потребността от теоретично структуриране и систематизиране на натрупан дългогодишен практически опит, както в сферата на пряка арттерапевтична дейност така и в сферата на емпирично-експерименталното проучване с цел апробация на някои авторски методики и споделянето им в практиката." Цитирайки авторката от нейно резюме на реабилитационния ѝ труд откривам смисъла му и адмираiram ясната и адекватна конструкция и взаимовръзка на предложените съдържания.

Първата част е посветена на Арттерапията, като са изведени и разгледани всички най-важни общи проблематики, така че да станат напълно ясни нейната история, целите и задачите ѝ, мястото ѝ в приложното и изследователско пространство, нейният понятиен апарат и методи и разбира се, нейното развитие. Създава се усещането за цел и смисъл и за траекторията, която арттерапията обхваща като терен за работа".

Във втората част на монографията авторката дава сведения за основните видове и форми на арттерапията като пасивна или активна, индивидуална или групова, представени са функционалните ѝ елементи и някои измерения на връзката ѝ с творческия процес при лица с увреждания, деца сираци, жени-бежанки, групи дете-родител и художници. Обобщен е натрупаният опит от работата с всички разглеждани проблемни групи през годините на практика на Вяра Границка в областта на арттерапията.

В третата последна част откриваме подглави посветени на различни модели, технологии и методики изведени от личната професионална практика на Вяра Границка като арттерапевт. Едно от най-ценните съобщения тук е представянето на авторската методика, наречена „Визуално-пластична трансформация“, приложена при занимания с гореспоменатите проблемни групи. Към това са добавени ценни анализи на проективно-знаковата и символна експресия в стереотипните рисунки на хора с увреждания и са установени визуално-експресивни модели на творческа комуникация при лица с различни проблеми.

Приложеното портфолио допълва картината на професионалните качества на Вяра Границка като художник и арттерапевт. Осем пастелни рисунки с размер 100 x 70 от авторска изложба озаглавена „Образи зад маската“ дават сведения за творческите търсения на авторката, а серията от керамични обекти говори за арттерапевтичната методика „Визуално-пластична трансформация“, приложена върху участници със съответен профил за постигане на арттерапевтичен ефект в арттерапевтичен творчески процес. И в двете части на портфолиото ставме свидетели на професионалната отдаденост на художничката Вара Границка към проблемите засегнати в реабилитационния ѝ труд.

Списъкът на статии и доклади приложени към документацията за конкурс за редовен доцент по 8.2. Изобразително изкуство „Арттерапия”, „Арттерапевтична практика” и „История и теория на арттерапията”, за нуждите на кат. „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини” на Вяра Колчова Границка впечатлява със своя обем и многообразие.

ПРИНОСИ

Най-ценния принос на реабилитационния труд се състои в теоретичната и практическа обосновка на авторски изведени методики, насочени към участници със специфичен профил както и отчитането и обобщаването на съответните резултати. Освен това се формулирани интегративните връзки на арттерапията с други научно-предметни области, обяснена е употребата на термини и понятия, представени са визуално-експресивни модели на творческа комуникация, извършена е ретроспекция на свързани исторически факти и данни с предмета, проблемите и социалното значение на арттерапията, очертаващи бъдещото ѝ развитие.

В заключение бих споделил, че прочетох с интерес труда на Вяра Границка, научих нови неща за себе си. Ясно извената структура на труда ми даде възможност да го обхвана и преценя по достойнство.

Изразявайки много позитивното си отношение както към усилието, така и към постигнатия резултат и не на последно място като отчитам стилната, прегледна и съвременна форма на приложенията предлагам на Научното жури по тази процедура да присъди академичната степен "доцент" на Вяра Границка във връзка с реабилитационния ѝ труд на тема: **„Арттерапия. Теоретични и практически измерения”**

Проф. Божидар Бояджиев

